

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5263
Ημερομ. Κατάθεσης: 12/5/2025

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Αθήνα 12 Μαΐου 2025

Βουλευτρια Β3 Νότιου Τομέα Αθήνας

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

κκ Υπουργούς

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Εσωτερικών

Υγείας

Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής

Θέμα : Συστηματική υποβάθμιση των κοινωνικών λειτουργιών και αποκλεισμός τους από το επίδομα ανθυγιεινής εργασίας

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται συστηματική υποβάθμιση της εργασίας και του κρίσιμου ρόλου των κοινωνικών λειτουργιών από την κυβέρνηση της ΝΔ. Σύμφωνα με έρευνα του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής το 2024 σε δείγμα 1800 κοινωνικών λειτουργιών παρατηρείται έντονη υποστελέχωση στις υπηρεσίες, περιορισμένοι πόροι και μεγάλος φόρτος εργασίας με αποτέλεσμα υψηλά επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης, υψηλά επίπεδα άγχους, στρες και φαινομένων κατάθλιψης.

Παρά την μεγάλη ανάγκη υποστήριξης του έργου των κοινωνικών λειτουργιών στη στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, η κυβέρνηση δείχνει να αδιαφορεί πλήρως τόσο για τους όρους και τις συνθήκες εργασίας τους, όσο και για την παροχή των απαραίτητων προϋποθέσεων, ώστε να μπορούν να επιτελούν αποτελεσματικά το σημαντικό κοινωνικό έργο τους.

Χαρακτηριστικό της κυβερνητικής πολιτικής υποβάθμισης και υποτίμησης της εργασίας των κοινωνικών λειτουργιών, αποτελεί και η άρνηση της κυβέρνησης να συμπεριληφθούν στους δικαιούχους επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, με αποτέλεσμα σήμερα η συντριπτική πλειοψηφία τους, είτε να μην λαμβάνει καθόλου το επίδομα είτε να το λαμβάνει στη χαμηλότερη κατηγορία.

Παρά τις επανειλημμένες επιστολές του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (ΣΚΛΕ) στα αρμόδια υπουργεία και την αναλυτική τεκμηρίωση των λόγων που καθιστούν επιβεβλημένη τη χορήγηση του επιδόματος η κυβέρνηση συνεχίζει να αρνείται την πλήρη χορήγηση του στη συντριπτική πλειοψηφία των κοινωνικών λειτουργών πέρα από κάθε λογική, δημιουργώντας εύλογα ερωτήματα με τη στάση της , για το κατά πόσο έχει πλήρη άγνοια του έργου τους ή δρα τιμωρητικά απέναντι σε μια κατηγορία εργαζομένων που αναδεικνύει δημόσια τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί από τις κυβερνητικές επιλογές και τη συνεχή υποβάθμιση των δομών υγείας και πρόνοιας.

Ειδικότερα δεν συμπεριλαμβάνονται στο επίδομα ανθυγιεινής εργασίας οι κοινωνικοί λειτουργοί που εργάζονται:

-Α) Σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού και στα ΝΠΔΔ – ΝΠΙΔ ΟΤΑ ενώ, ως επαγγελματίες υγείας και πρόνοιας έρχονται σε καθημερινή επαφή με ωφελούμενους των υπηρεσιών αναξάρτητα από την κατάσταση της σωματικής και ψυχικής τους υγείας, με μολυσματικά νοσήματα που αντιμετωπίζουν και τις συνθήκες υγιεινή και διαβίωσής τους , όπως ακρβώς συμβαίνει στη σχέση των ασθενών με το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό.

Ερχονται σε πρώτη επαφή με ανθρώπους που διαβιούν σε επισφαλείς κατοικίες, σε προσωρινά ή πρόχειρα ή και ακατάλληλα καταλύματα ή και άστεγους, με κακές συνθήκες υγιεινής, εκτεθειμένους σε λοιμώδη νοσήματα (Covid 19, Ηπατίτιδα, HIV-AIDS, Φυματίωση) πολλές φορές πριν ακόμα λάβουν βοήθεια από το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό στο πλαίσιο μιας διαγνωστικής διαδικασίας.

Επιπλέον οι Κοινωνικοί Λειτουργοί της Τοπικής αυτοδιοίκησης συμμετέχουν σε κλιμάκια, σε συνεργασία με τα Τμήματα Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών και τα Τμήματα καθαριότητας των Δήμων, πραγματοποιούν αυτοψίες μετά από καταγγελίες ή Εισαγγελική εντολή, για χώρους που δύναται να αποτελούν εστίες μόλυνσης για την Δημόσια Υγεία.

Β) Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Κέντρα Ψυχικής Υγείας και Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης του ΥΥ & ΕΦΚΑ, Δομές απεξάρτησης ΚΕΘΕΑ, ΟΚΑΝΑ

Οι κοινωνικοί λειτουργοί στα νοσοκομεία έχουν ως σημείο αναφοράς της δουλειάς τους, εκείνους τους ασθενείς που πάσχουν από πολύπλοκα και σύνθετα προβλήματα υγείας. Εργάζονται δηλαδή με ασθενείς φορείς του ιών του COVID 19, του HIV-AIDS, της ηπατίτιδας και της φυματίωσης, με χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών, χρόνια άστεγους, φορείς άλλων μεταδοτικών νοσημάτων ή ασθενείς ψυχικά πάσχοντες σε οξεία φάση.

Επιπλέον, οφείλουν να συνεργάζονται άμεσα με τους ανωτέρω ασθενείς είτε στο χώρο νοσηλείας είτε της εφημερίας, καθώς και με το υπάρχον συγγενικό περιβάλλον των ασθενών, που τις περισσότερες φορές ζει κάτω από άθλιες και ανθυγιεινές συνθήκες.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί εργάζονται σχεδόν αποκλειστικά με ασθενείς των προαναφερθεισών κατηγοριών και χαρακτηριστικών προκειμένου να αντιμετωπιστούν επαρκώς τα προσωπικά και κοινωνικά τους προβλήματα και να εξασφαλίσουν τη μετανοσοκομειακή τους φροντίδα. Αυτό πρακτικά σημαίνει, ότι κατά την πρώτη αυτή επαφή που δεν είναι καν γνωστό το ιστορικό του ασθενούς ή το είδος της νόσου από την οποία πάσχει, ο κοινωνικός λειτουργός είναι εντελώς απροστάτευτος απέναντι σε κάθε είδος μεταδοτικής ασθένειας, αφού δεν γνωρίζει καν αν πρέπει να λάβει μέτρα προφύλαξης ή όχι. Οι νοσοκομειακοί κοινωνικοί Λειτουργοί εργάζονται σε ιδιαίτερα νοσηρά περιβάλλοντα καθώς κατά την άμεση επαφή με τον ασθενή εκθέτουν τους εαυτούς τους στα σωματικά υγρά των ασθενών και κινδυνεύουν από μεταδιδόμενα νοσήματα των ασθενών όπως ιοί

ηπατίτιδας, μηνιγγίτιδας, Ιός HIV και άλλα δερματικά, πνευμονολογικά (φυματίωση) ή ουρολογικά νοσήματα.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους Κοινωνικούς Λειτουργούς που εργάζονται σε προγράμματα απεξάρτησης και έρχονται σε καθημερινή επαφή με χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών οι οποίοι είναι εκτεθειμένοι σε πολλά και χρόνια λοιμώδη νοσήματα πχ HIV-AIDS, ηπατίτιδα κ.α.

Γ) Σε Υπηρεσίες και ΝΠΔΔ της Πρόνοιας (Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας των Περιφερειών, ΕΚΚΑ, ΚΕΑΤ κα) που εποπτεύονται από το υπουργείο Εργασίας και το υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής

Για την εκτέλεση του έργου τους εργάζονται καθημερινά με εξυπηρετούμενους με χρόνιες παθήσεις, ΑΜΕΑ, ηλικιωμένους, ψυχικά πάσχοντες, παιδιά με παραβατική συμπεριφορά και η συχνότητα των συνεδριών με τους αυτούς τους ωφελούμενους είναι παρόμοια με αυτή του Ιατρονοσηλευτικού προσωπικού. Επομένως, οι κοινωνικοί λειτουργοί αυτών των δομών είναι εκτεθειμένοι σε τυχόν μολυσματικές νόσους και παθήσεις για τις οποίες έπεται η ιατρική παρέμβαση και θεραπεία.

Παρά τα ανωτέρω και τις συνεχείς αναλυτικές τεκμηριώσεις του ΣΚΛΕ, η κυβέρνηση με άλλοθι τη γνωμοδότηση της επιτροπής επιτροπή άρθρου 396 / Ν4512 του υπουργείου οικονομικών για τη χορήγηση ανθυγιεινού επιδόματος, δεν συμπεριλαμβάνει τους κοιν. Λειτουργούς στους δικαιούχους του επιδόματος τόσο στην ΚΥΑ Υπουργείου Υγείας Αριθμ.οικ. 2/35134/ΔΕΠ Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), (ΦΕΚ Β 2611/21.04.2023) "Καθορισμός του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας του άρθρου 18 του ν. 4354/2015 (Α' 176) των υπαλλήλων του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων φορέων του" και την τροποποίησή της με την αρ Αριθμ. οικ.2/108192/ΔΕΠ, όσο και και στην αντίστοιχη ΚΥΑ του υπουργείου Εσωτερικών με Αριθμ. οικ.2/7612/ΔΕΠ "Καθορισμός επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας του άρθρου 18 του ν. 4354/2015(Α' 176) των υπαλλήλων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού (Ο.Τ.Α. Α' Βαθ-μού) και των νομικών προσώπων αυτών." (ΦΕΚ ΤΒ'/1401/24-03-2025)

Μάλιστα παρατηρείται το παράδοξο, εργαζόμενοι άλλων ειδικοτήτων που εργάζονται στις ίδιες επικίνδυνες και ανθυγιεινές συνθήκες και συνήθως σε κοινούς χώρους και ομάδες εργασίας, να περιλαμβάνονται στις ανωτέρω ΚΥΑ στις κατηγορίες των δικαιούχων του επιδόματος, σε αντίθεση με τους κοινωνικούς λειτουργούς, παρά το γεγονός ότι η καταβολή του επιδόματος στηρίζεται στις ιδιαίτερες συνθήκες απασχόλησης του προσωπικού των ανωτέρω φορέων, που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινή έκθεση σε περιβάλλον με πλήθος ασθενών, την έκθεση σε φάρμακα κάθε τύπου, όπως και την έκθεση σε ιογενείς εν γένει παράγοντες.

Επειδή:

- Η εργασία των κοινωνικών λειτουργών είναι ιδιαίτερα σημαντική για την λειτουργία του κοινωνικού κράτους σε μια ευνομούμενη ευρωπαϊκή χώρα και τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες έξαρσης της βίας και της παραβατικότητας.

- Η εξαίρεση της συντριπτικής πλειοψηφίας των κοινωνικών λειτουργών από τους δικαιούχους καταβολής του ανθυγιεινού επιδόματος είναι αδικαιολόγητη, καθώς όπως ήδη αναφέρθηκε προηγούμενα οι συνθήκες εργασίας τους εμπίπτουν ευθέως στις προδιαγραφές για τη χορήγηση επικίνδυνου και ανθυγιεινού επιδόματος σύμφωνα με τις οποίες : «Δικαιούχοι είναι εργαζόμενοι σε συγκεκριμένες ειδικότητες ή κλάδους, των οποίων η εργασία εκτελείται: σε ανθυγιεινές, τοξικές, επικίνδυνες ή ανθυγιεινές συνθήκες, σε άμεση επαφή με νοσογόνους παράγοντες, ή σε εργασίες με αυξημένο επαγγελματικό κίνδυνο.»
- Η καταβολή του επιδόματος σε εργαζόμενους άλλων κλάδων που εργάζονται ακριβώς κάτω από τις ίδιες συνθήκες, αλλά όχι στον κλάδο των κοινωνικών λειτουργών, αποτελεί αδικαιολόγητη δυσμενή διάκριση η οποία παραβιάζει ευθέως την συνταγματική αρχή της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων, όπως έχει καθιερωθεί από την νομολογία των εθνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων

Ερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί

-Για ποιους λόγους δεν περιλαμβάνονται στους δικαιούχους τους ανθυγιεινού επιδόματος στις σχετικές ΚΥΑ των υπουργείων Υγείας και Εσωτερικών που αναφέρθηκαν προηγούμενα οι κοινωνικοί λειτουργοί και με ποια κριτήρια η αρμόδια επιτροπή άρθρου 396 / Ν4512 γνωμοδότησε για τις συνθήκες εργασίας των κοιν. λειτουργών αγνοώντας τα πραγματικά δεδομένα ,τις σχετικές μελέτες και την αναλυτική τεκμηρίωση του ΣΚΛΕ;

-Θα προχωρήσουν άμεσα στις σχετικές διαδικασίες προκειμένου να αρθεί η αδικία και η δυσμενής μεταχείριση των κοιν. Λειτουργών και να υπάρξει τροποποίηση των παραπάνω ΚΥΑ, ώστε να συμπεριληφθούν οι κοινωνικοί λειτουργοί στους δικαιούχους του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, όπως δικαιούνται;

-Θα περιληφθούν οι κοινωνικοί λειτουργοί στους δικαιούχους του επικίνδυνου και ανθυγιεινού επιδόματος στις αντίστοιχες αποφάσεις των αρμόδιων υπουργείων για το σύνολο των φορέων στους οποίους απασχολούνται και η εργασία τους περιλαμβάνει την έκθεση τους σε ανθυγιεινές και επικίνδυνες συνθήκες;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Θεανώ Φωτίου

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

